

ŠVP pro 2. stupeň KRÁLOVSKOU CESTOU K VĚDĚNÍ

Člověk a společnost

Dějepis

Občanská výchova

Osobnostní sociální výchova

- historický vývoj jazyka, proměny slovní zásoby
- kulturní a literární směry, historický vývoj literatury
- historická beletrie, literární zobrazení doby
- úzké propojení s obsahem předmětu Historie, poznání vývoje lidské společnosti od počátku až po současnost
- vnímání kulturně-historického vývoje společnosti jako zdroje ponaučení, hledání paralel mezi minulostí a přítomností, jejich kritická analýza
- obnovení a posílení úcty k tradicím, ke kulturnímu a historickému dědictví vlastního národa, budování národní hrdost

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obory	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Člověk a příroda	Dějepis	1+1	1+1	1+1	1+1
	Občanská výchova	1	1	-	-
	Osobnostní a sociální výchova	-	-	1	1

3.6 Historie/Dějepis

Název předmětu		Historie
Oblast		Člověk a společnost
Charakteristika předmětu		<p>Vyučovací předmět dějepis je spolu s výchovou k občanství součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Jeho cílem je vést žáky k úctě a hrdosti ke svým vlastním dějinám, ale i dějinám jiných národů a etnik. Dějepis tak konkrétně zprostředkovává dětem poznatky o tom, jak lidé žili v minulosti, jak se rozhodovali, co přímo a nepřímo ovlivnilo jejich životní způsob. Odhaluje, zda měli na výběr, když zřejmé důsledky událostí, podnebných vlivů i postupně se rozvíjejících vlastních schopností jejich složitou životní cestu limitovalo i rozvíjelo zároveň. Žáci se učí o zjednodušených vzorcích chování a jednání lidí v prehistorické minulosti. Zároveň si uvědomují, že i oni sami mají své historické vědomí, poznatek, který je spojí se současností. Rozumově i emocionálně zažívají, že historie není uzavřená kapitola. Že je naopak spojena se všemi ostatními vyučovacími předměty, s každým jinak, s každým jindy, na přeskáčku a pořád dokola. A právě to je tím nejdůležitějším poznatkem ze studia dějepisu. Když žáci pochopí souvislosti vztahů, různých vazeb a opakujících se procesů právě na konkrétních příbězích vývoje lidského rodu, mohou přijmout fakt, že historické vědomí je zdrojem poučení - nekonečnou zásobou rad i chyb, ze kterých lze čerpat moudrost a vědění, a chyby není moudré opakovat. Tak je možné rozvíjet respekt ke kulturním odlišnostem lidí, celých skupin, menšin a různých společenství. Dějepis vyžaduje dovednost orientace na časové ose, proto umožní orientaci v historickém čase a prostoru. Stejně tak vede k rozpoznávání skutečnosti a mýtů, vede ke kritickému myšlení, což je zvláště podstatné v době, kdy počítačové hry, filmový průmysl, nebo třeba komiksová literatura používá design historie bez zodpovědnosti k faktům. Důležitá je i skutečnost, že pomocí výuky dějepisu se žáci učí rozpoznávat názory nebo postoje, které mohou ohrozit lidskou důstojnost. které odporují principům demokratického soužití. To vše se v šesté třídě pomalu a systematicky rozvíjí, samozřejmě s návazností na základy z prvního stupně. A právě v těchto souvislostech se učí dovednosti, která je v současné době velmi aktuální, učí se dovednosti odolávat myšlenkové</p>

Název předmětu	Historie
	manipulaci a v souvislosti s tím i začínají vnímat mediální přehlcenost informacemi. Vše je v začátcích, cílem je, aby se o získané poznatky a znalost myšlenkových vzorců mohli opřít, protože v následujících je lidská ročníkích je společnost stále složitější, nemluvě o současném historickém vývoji.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	<p>Během výuky dějepisu v šestém ročníku základní školy žáci postupně získávají náhled na vznik lidské civilizace od prvních historicky potvrzených konkrétních šlépějí a stop člověka, až do stěhování národů a pádu říše Západořímské. Tolik k obsahovému vymezení předmětu.</p> <p>Výuka historie v 6. ročníku má časovou dotaci 2 vyučovací hodiny týdně. V rámci naší školy je výuce historie věnováno 44 hodin v 1. pololetí, 33 hodin ve 2. pololetí. V rámci každého týdne je jedna hodina vedena v českém jazyce, druhá vyučovací hodina je vedena v jazyce anglickém. Učivo kontinuálně navazuje.</p> <p>Exkurze, návštěvy muzeí, archivů, návštěvy naučných stezek jsou vždy spojeny s projektem aktuálně probíraného učiva. Časově jsou dotovány částečně nad rámec výuky po konkrétní dohodě s třídním učitelem a vedením školy. Tyto akce jsou plánovány minimálně s třítydenním předstihem.</p> <p>Hlavní část výuky probíhá v učebně s využitím učebnice, pracovního sešitu, map a interaktivních tabulí, s přístupem k internetu a využitím efektivních metod výuky. Část výuky probíhá v terénu.</p>
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> Dějepis
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<p>Kompetence k učení:</p> <p>Práce s učebnicí vede žáka velmi podstatně k rozvíjení obou základních činností během čtení: dokáže číst s porozuměním texty verbální, ikonické i doporučené</p> <p>Dovede si samostatně objasnit neznámé pojmy za pomoci slovníku v učebnici na straně 142 - 149, pomocí Etymologického slovníku, Slovníku spisovné češtiny pro školu a veřejnost.</p> <p>Používá veškeré informační zdroje, na které je upozorněn, či si je posléze sám aktivně vyhledává.</p> <p>Učebnice žáka vede k přesnému vyjadřování v termínech, které jsou pro předmět charakteristické, což vede k zpřesnění vyjádření myšlenkových pochodů při konkrétních ústních i písemných sděleních.</p> <p>Využívá informací z časové osy i z historických map.</p> <p>Uvědomuje si smysl získávání dějepisných poznatků a jejich možného použití ve svém životě.</p> <p>Využívá poznatku z jiných předmětů, ale i z skutečného života k doplnění a lepšímu chápání souvislostí</p> <p>Učí se při práci s učebnicí schopnosti objektivně posuzovat úroveň svých dosažených výsledků, dokáže zformulovat, co mu dělá potíže a také si zformulovat možnou cestu ke zlepšení.</p> <p>MOTTO: Historii nemusíme milovat, stačí ji pochopit a vědět, že končí v budoucnosti.</p>

Název předmětu	Historie
	<p>Kompetence k řešení problémů: Každá dějinná situace je popsána určitým průběhem a dějem, který lze označit za problém s charakteristickým průběhem. Učebnice je popisuje tak, aby si žák mohl uvědomit algoritmus řešení takových problémů: Učí se přemýšlet o vzniku dějinných situací, přemýšlet o jejich průběhu a možných řešeních. Má tak možnost uvědomit si své zkušenosti, či zkušenosti svých rodinných příslušníků /kteří studovali v jiné době/ a také je veden k použití vlastního logického úsudku. Má možnost porovnávat svůj úsudek s úsudkem spolužáků. Učebnicí je také veden k schopnosti obhájit v diskusi své názory, a také přijmout názory lépe vysvětlené, nebo se počít z těch lépe zformulovaných. Je veden k pochopení, že úhly pohledů se podivuhodně skládají a doplňují, nikoliv nahrazují.</p> <p>Kompetence komunikativní: Výuka v hodině je nastavena tak, aby žák vždy měl potřebu a jistotu, že ho práce s učebnicí vede k formulování a vyjadřování názorů pomocí cíleně volených otázek, jsou součástí které každé lekce a celku v učebnici. Také je v maximální míře podporován, aby využíval k získávání poznatků i moderní komunikační prostředky a technologie. Ve škole i při domácí přípravě</p> <p>Kompetence sociální a personální: žák, který si dobře osvojí práci s učebnicí může celkem s jistotou spolupracovat ve skupině spolužáků, při plnění úkolů, které jsou jim průběžně zadávány. získává tak soběstačnost a sebejistotu, o které si může být jistý, že je oprávněná, protože si ji ověřil. Sociální a personální kompetence jsou důležité i z následujícího úhlu. Nejde jen o pochopení významu spolupráce mezi žáky, při plnění úkolů, které jsou v učebnici průběžně zadávány, Na dalším stupni stojí pochopení významu spolupráce vážného narušení vztahů mezi lidmi a posouzení jejích výhod na příkladech z historie, spolu se srovnáním vážných narušení mezilidských vztahů, které vyústí v konflikty. Lépe než pouze instinktivně pak rozpoznají myšlenky a činy, které do společnosti více či méně nenápadně zasévají zlobu a nenávisť. Na tomto základě pak lépe asertivně, či přímo odmítavě reagují na zmíněné náběhy na konflikty.</p>

Název předmětu	Historie
	<p>Práce s učebnicí tak vede žáky k utváření a rozvoji hodnotového systému .</p> <p>reagují na</p> <p>Kompetence občanské: S pomocí učebnice žáci vnímají různé skutečnosti: Je nesnadné spravedlivě uspořádat společnost. Je nezbytné přemýšlet o kladech i záporech různých historických forem lidského soužití. Učí se rozpoznávat situace, kterými člověk zasahuje do životního prostředí. Vede k úctě ke kulturnímu prostředí, k vnímání a posuzování uměleckých děl a k chápání jejich hodnoty.</p> <p>Kompetence pracovní: Během práce s učebnicí by měl žák docházet k přesvědčení, že základním předpokladem úspěšného vzdělání je kvalitní vzdělání. / Konkrétní příklady minulých generací/. Dalším nepominutelným bodem je skutečnost, že rozvoj hospodářských aktivit byl vždy nezbytným předpokladem společenského vývoje a pokroku.</p>
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	<p>Návštěva opida Závist</p> <p>Návštěva pravěké vesnice ve Všeštech - praktická exkurze s tématem Žil a přežil jsem v pravěku</p> <p>Výroba celoročně použitelné a ve třídě stabilně umístěné variabilní časové osy.</p> <p>Výroba expozice pravěkého životního stylu ve škole v keramické dílně - domluveno po zprovoznění.</p>
Způsob hodnocení žáků	<p>Pravidla pro hodnocení vzdělávání žáků v hodinách dějepisu vycházejí z dostupných informací uveřejněných na webových stránkách školy a na přístupném místě školy. Žáci jsou s ním seznámeni v prvních dvou týdnech od zahájení výuky. Jejich výsledky jsou s nimi také průběžně konzultovány, a to s cílem pozitivně motivovat zájem o předmět a posilovat vlastní odpovědnost za své vzdělání. Rodiče i děti se mohou seznámit se známkami či slovním hodnocením v žákovském Booku či na stránkách školního systému Bakaláři. Každé pololetí je žákovi vydáno vysvědčení. Klasifikace žáka se skládá z několika úhlů hodnocení. Na konci každého měsíce obdrží žáci test, jehož polovina bude zaměřena na látku probíranou v českém jazyce, druhá polovina na látku probíranou v angličtině. V té bude veden i test. Audiominitesty na počátku každé hodiny budou spíše podporovat trénink vybavování, tedy záměrného zapamatování si faktů a událostí a povedou k tomu, aby spolu s učitelem spolupracovali na cílech výuky. Tedy aby vědomě a přesně plnili zadané úkoly, tím plní i své sociální role. Ústní zkoušení bude formální, žáci budou vědět, že jsou zkoušeni a budou to též vědět dopředu.</p> <p>Klasické zkoušení, které v podstatě poměřuje jen momentální přípravu a stav vědomostí žáka tak získá na spolehlivosti. Klasifikováno bude stupni jedna až pět (Nedejbože).Referáty,bodové a poločené,</p>

ŠVP pro 2. stupeň KRÁLOVSKOU CESTOU K VĚDĚNÍ

Název předmětu	Historie
	zpracované výstupy z exkurzí, vlastní aktivita, kdy žák seznámí třídu s tím, co objevil, a co se váže k učivu, to vše se stane součástí celkového hodnocení. Cílem hodnocení práce žáka v předmětu dějepis v 6. třídě je poskytnout mu důležité informace o vlastním postupu v učení, které má zásadní význam pro jeho motivaci.

Historie	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence občanské Kompetence pracovní 	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	navštívíme vybranou historickou expozici Národního muzea	
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	na časové ose vyznačíme vývojová období rodu homo	
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	na časové ose vyznačí hlavní starověké válečné konflikty, popř. do mapy vyznačí postavení znepřátelených armád	
	Dokáže charakterizovat pojmy minulost, dějiny, dějepis, historie.	
	Popíše, co považujeme za historické prameny, představí jejich rozdělení na písemné, hmotné a obrazové.	
	Spoji s učivem existenci muzeí, galerií, knihoven i archivů.	
	Na časové ose je schopen prakticky určovat letopočty, určovat století i tisíclítí a orientovat se v časové následnosti před rokem nula a po něm až do současnosti	

ŠVP pro 2. stupeň KRÁLOVSKOU CESTOU K VĚDĚNÍ

Historie	6. ročník	
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Na časové ose vymezí období pravěku starověku, specifikuje pád Říma. Zohlední vývoj oblastí.	
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Chápe kontinuitu časové osy	
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie		
	Umí charakterizovat období př. n. l. a n. l.	
	Chápe, že konkrétní období kolem roku nula, křesťanství a účelové přijetí náboženství se bude vysvětlovat v pozdějším učivu.	
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Stručně charakterizuje názor na vznik života na zemi	Předchůdci rodu HOMO SAPIENS, člověk dnešního typu. Homo habilis, člověk zručný, Homo ergaster člověk dělný, Homo heidelbergensis.
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Žák rozpozná jednotlivá vývojová stádia člověka, vysvětlí pojem spřízněný	
	Časově správně zařadí na č.o. předpokládaný prapočátek lidských dějin	
	Žák umí popsat, čím se zabývá archeolog a archeologie	
	Uvede příklady hmotných pramenů	
	Vysvětlí význam muzeí pro příští generace.	
	Popíše, co je úkolem archivů.	
	Uvede příklady archiválií.	
	Vyjmenuje instituce, které slouží k ukládání písemností.	
	Shrne, odkud pocházejí informace o historii.	
	Vyjmenuje instituce, které slouží k ukládání písemností.	

Historie	6. ročník	
----------	-----------	--

ŠVP pro 2. stupeň KRÁLOVSKOU CESTOU K VĚDĚNÍ

	<p>Žák umí popsat, čím se zabývá archeolog a archeologie</p> <p>Uvede příklady hmotných pramenů</p> <p>Vysvětlí význam muzeí pro příští generace.</p> <p>Popíše, co je úkolem archivů.</p> <p>Uvede příklady archiválií.</p> <p>Vyjmenuje instituce, které slouží k ukládání písemností.</p> <p>Shrne, odkud pocházejí informace o historii.</p>	
	<p>RVP</p> <p>Žák umí popsat, čím se zabývá archeolog a archeologie</p> <p>Uvede příklady hmotných pramenů</p> <p>Vysvětlí význam muzeí pro příští generace.</p> <p>Popíše, co je úkolem archivů.</p> <p>Uvede příklady archiválií.</p> <p>Vyjmenuje instituce, které slouží k ukládání písemností.</p> <p>Shrne, odkud pocházejí informace o historii</p>	
	Shrne, odkud pocházejí informace o historii	
	Žák popíše vliv jevů na obloze na měření času.	
	Uvede různé druhy kalendářů.	
	Uspořádá hlavní historické epochy.	
	Používá časovou přímku.	
	Žák popíše výrobu kamenných nástrojů,	
	Najde rozdíl s shody mezi pravěkým a dnešním člověkem	
	Uvede důkazy o životě lidí starší doby kamenné na našem území	
	Vysvětlí, jak přechod k zemědělství změnil život lidí	
	Popíše s pomocí mapy, jak se šířili zemědělství do Evropy	

Historie	6. ročník	
	Popíše vlastními slovy život zemědělců.	

ŠVP pro 2. stupeň KRÁLOVSKOU CESTOU K VĚDĚNÍ

	Uvede výhody použití tažné síly dobytka	
	Zdůvodní rozvoj řemesel.	
	Popíše způsoby zpracování mědi.	
	Zdůvodní, proč byl bronz vhodnější k výrobě nástrojů než kámen a měď.	
	Popíše výrobu bronzových nástrojů.	
	Uvede příklady nálezu bronzových předmětů.	
	Zdůvodní výhody železných nástrojů oproti bronzovým a kamenným	
	Žáci vyjmenují příklady archeologických kultur.	
	Diskutuje s využitím obrázků o životě lidí v pozdní době kamenné	
	Popíše život Keltů na našem území	
	Žáci objasní, jak nil ovlivňoval život Egyptanů	
	Posoudí, proč řeku Nil Egyptané uctívali	
	Vyjmenuje možnosti využití papyru.	
	Popíše přeměnu krajiny v Mezopotámii v úrodnou oblast	
	Objasní, jak poloha Fénicie napomohla rozvoji této země	
	Zdůvodní, proč Číňané tajili výrobu hedvábí	
	Vysvětlí, jak ovlivňovaly přírodní podmínky oblasti život kočovníků	
	Žáci si dají do souvislosti touhu po nesmrtelnosti se stavební činností a mumifikací.	

Historie	6. ročník	
	Uvede nejvýznamnější památky starověkého Egypta	
	Zdůvodní vliv písma a používání číslic na rozvoj společnosti	
	Objasní, proč Číňané dodnes používají znakové písmo.	
	Zaujme stanovisko k vybraným myšlenkám hinduismu nebo buddhismu	
	Uvede příklady památek starověkého Řecka	
	Vyhledá příklady památek starověké římské kultury	
	Žák porovná, čím se lišila náboženská víra Židů, od víry ostatních národů	
	Vybere základní myšlenky spojené s judaismem	
	Vyjmenuje odlišnosti mezi starověkým a současným Řeckem	
	Připraví vyprávění o vybraném hrdinovi z dějin starověkého Řecka	
	Navrhne za pomoci učebnice rodokmen olympských bohů	
	Na příkladech druhy antických sloupů	
	Vysvětlí aktuálnost vybraných antických myšlenek antické filosofie pro dnešního člověka	
	Uvede důkazy o vyspělosti Etrusků	
	Posoudí, jak řecká kultura ovlivnila kulturu římskou	
	Zdůvodní, proč nacházíme římské stavební památky nejen v dnešní Itálii, ale i v jiných zemích Evropy	
	Dá do souvislosti antickou a evropskou kulturu	
	Posoudí, proč se křesťanství stalo nejrozšířenějším náboženstvím Evropy	

Historie	6. ročník	
	Žák popíše jednotlivé vrstvy egyptské společnosti /pomocí obrázků v učebniciú	
	Vyjmenuje některé egyptské bohy	
	Posoudí z pohledu dnešního člověka Chammurapiho zákoník	
	Popíše s pomocí učebnice rozdělení starověké indické společnosti do kast	
	Vysvětlí, jak Řekové řešili přelidněnost městských států	
	Rozhodne, které události vedly k oslabení starověkého Řecka	
	Popíše vlastními slovy zrod demokracie v Athénách	
	Vyhledá rozdíly mezi Spartou a Athénami	
	Uvede příklady práv a povinností římského občana v době republiky	
	Vyhledá rozdíly mezi demokracií a samovládou	
	Vybere z učebnice myšlenky a činy římských císařů, které hodnotí kladně a které naopak odmítá	
	Popíše příčiny, které urychlily zánik římské říše	
Nepřřazené učivo		
		definice dějepisu,význam historie pro současnost
		Jak pracuje historik a archeolog
		Hmotné a písemné prameny
		Jak se liší muzea, archivy, galerie, sbírky, putovní výstavy
		Nejvýznamnější české instituce tohoto typu, nadstavbové evropské sbírky
		Vnímání a orientace na časové ose
		periodizace dějin

Historie	6. ročník	
		Pravěk a jeho členění, starší, mladší
		Vztah vzniku dějepisu a objevu lidských bytostí
		Starší doba kamenná
		Charakteristika společenských skupin,
		Zákoník
		Temné období,
		Archaické, klasickéhelénistické období
		Demokracie
		Městské státy
		Římská republika
		NIL jako dar Egyptu, vysvětlení úrodnosti v závislosti na podnebí a zeměpisných souvislostech
		Druhy hist .pramenů
		Hmotné prameny
		Archeologie
		Muzea Archivy
		Knihovny
		Historický čas a prostor, kalendáře časová přímka
		ROD Homo
		Pravěký člověk
		Kamenné nástroje
		Pravěk sošky
		Počátky zemědělství
		Řemesla
		Tkalcovství
		Zpracování mědi a výroba bronzů
		Oradlo
		Výroba železa
		Archeologické kultury

Historie	6. ročník	
		Keltové
		Egypt
		Papyrus
		Nil
		Zavlažovací kanály
		Stavby
		Pyramidy
		Náboženství
		Balzamování
		Bozi
		Písmo
		Židovství
		Křesťanství
		Vědy
		Stavitelství
		Společenské skupiny
		Temné období
		Archaické období
		Klasické období
		Helénistické období
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		

Historie	6. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní difference		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka		
Kritické čtení a vnímání		
Různé druhy médií a jejich přínos k daným tématům		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		

Historie	7. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	- vysvětlí důsledky rozpadu římské říše	
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	- vyhledá na mapě řeckou a latinskou část římské říše	
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	- vyjmenuje nová evropská etnika -	

ŠVP pro 2. stupeň KRÁLOVSKOU CESTOU K VĚDĚNÍ

Historie	7. ročník	
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	zdokonalí dovednost čtení z mapy při vysvětlování pohybu nového obyvatelstva -	
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	porovná odlišnosti způsobu organizace života nových obyvatel evropského regionu s uspořádáním v římské říši -	
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	charakterizuje úlohu církve v souvislosti s utvářením nových státních útvarů -	
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	vysvětlí souvislost mezi křesťanstvím a judaismem -	
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	shrne, čím je Ježíšovo učení dodnes živé. Na co navazujeme z pravěku a starověku. Náboženství nové naděje .První staletí křesťanské církve .Soumrak římské říše a nesnadný zrod nové Evropy.	Křesťanství
		Nový etnický obraz Evropy
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	- doloží vývoj byzantské říše s pomocí mapy a časové osy	
D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury		
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	- shrne hlavní etapy vývoje byzantské říše	
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	- objasní základní znaky byzantské kultury na konkrétních příkladech	
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	- popíše vliv byzantské kultury na okolní země Byzantská říše – stát Římanů a pravověrných křesťanů časová rezerva	
	- objasní pojmy spojené s islámskou vírou a arabskou kulturou	

Historie	7. ročník	
----------	-----------	--

ŠVP pro 2. stupeň KRÁLOVSKOU CESTOU K VĚDĚNÍ

	- porovná shodné a odlišné rysy islámu a křesťanství -	
	zhodnotí přínos arabské kultury pro kulturu evropskou	
	- zhodnotí podíl církve na utváření franské říše	
	- objasní fungování lenního systému	
	- konkretizuje přínos karolínské kultury	
	- posoudí vliv Vikingů na utváření raně středověkých státních útvarů	
D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	popíše život v klášteře a vliv klášterů pro uchování vzdělanosti	
	- přínos Viléma Dobyvatele pro upevnění anglického státu	
	- zhodnotí postavení osoby císaře v rámci Evropy	
D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	- uvede druhy umění v románském slohu a doloží je na konkrétních příkladech -	znaky románského slohu a kultury
D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	s pomocí obrázků ukáže a vysvětlí znaky románského slohu ve stavitelství, sochařství a malířství	znaky románského slohu a kultury
	- uvede příklady slovanských národů a přiřadí je k jednotlivým slovanským větvím	
	- doloží s pomocí mapy a časové osy vývoji, osídlení českých zemí	
D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	- shrne poznatky o Sámově říši a zhodnotí její význam	
D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	- dá do souvislostí sjednocení slovanských kmenů s nutností obrany před kočovnými kmeny	

Historie	7. ročník	
D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní	- zhodnotí důležitost příchodu Cyrila a Metoděje pro	

ŠVP pro 2. stupeň KRÁLOVSKOU CESTOU K VĚDĚNÍ

vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	další vývoj našeho národa -	
D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	popíše kulturní přínos Velké Moravy	
D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	- rozliší legendy a historická fakta -	
D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	objasní vnitřní vývoj českého státu v evropských souvislostech a dopady jeho christianizace	
D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	- charakterizuje výjimečnost osoby svatého Václava - uvede příklady činů, kterými Přemyslovci upevnili vznikající stát	
D-9-4-04 vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	- posoudí vliv církve na každodenní život lidí ve středověku	
D-9-4-04 vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	- vymezení vztah tehdejší církve ke kacířství	
D-9-4-04 vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	- popíše organizaci světské a církevní moci	
D-9-4-04 vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	- zhodnotí důvody a důsledky křížových výprav do Svaté země	
D-9-4-04 vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a	- popíše činnost žebračských řádů	

Historie	7. ročník	
církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám		

ŠVP pro 2. stupeň KRÁLOVSKOU CESTOU K VĚDĚNÍ

D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	- zdůvodní úspěchy mongolských dobyvatelů	
D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	- popíše, při kterých příležitostech pronikaly do Evropy zprávy o vyspělosti mongolské říše	
	- uvede znaky gotického slohu a příklady středověké společnosti, stavebních památek (i regionálních)	
	- popíše změny v zemědělské výrobě a gotické umění	
	- vysvětlí výhody trojpolního systému oproti přílohovému (známému pod pojmem „dvojpolní“) - porovná život na vesnici ve středověku a dnes - zhodnotí úspěchy a neúspěchy posledních Přemyslovců	
	- popíše život ve středověkém městě) (obchod, práva, řemesla)	
	- objasní funkci města v rámci středověké společnosti	
	- doloží s pomocí mapy úspěchy Jana Lucemburského při rozšiřování Českého království	
	- doloží na konkrétních příkladech provázanost dějin Anglie a Francie	
	- posoudí události stoleté války a vyhledá souvislosti s naší historií	
	- zhodnotí přínos vlády Karla IV.	
	- rozpozná základní prvky gotického stylu na příkladech významných gotických památek - posoudí důležitost univerzit pro rozvoj	
Nepřiřazené učivo		

Historie	7. ročník	
		Utváření států a jejich specifický vývoj
		vývoj Byzantské říše
		hl město Konstantinopol
		Vznik - 395 rozdělení římské říše
		Byzantský sloh
		Význam historiografie v byz písennictví
		Herodotos a Thukydydes v Řecku, Titus Livius v Římě
		Justiniánovy války s Peršany
		francká říše
		život v klášteře
		Karel Veliký
		lenní systém
		Vikingové
		Svatá říše římská
		Anglie ve středověku
		Bitva u Hastingsu
		Vilém Dobyvatel
		trojpolný systém
		příchod Slovanů
		Velká Morava a český stát
		jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě
		první Přemyslovci
		Kosmova kronika
		Papežství , císařství
		křížové výpravy
		církevní řady
		Kacířství s křesťanstvím
		Mongolové
		Tataři

Historie	7. ročník	
		Marco polo
		gotická kultura
		,struktura středověké společnosti
		románské a gotické umění a kultura stř. spol.
		umění, vzdělanost
		poslední Přemyslovci
		vznik měst a jejich význam
		Přemyslovci,
		Lucemburkové

3.7 Výchova k občanství

Název předmětu						Výchova k občanství			
Oblast		Člověk a společnost							
Charakteristika předmětu		<p>Vyučovací předmět zastupuje vzdělávací oblast Člověk a společnost. Vybavuje žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jejich aktivní zapojení do života v demokratické společnosti. Seznamuje je s jejím vývojem a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na formování pozitivních občanských postojů. Zahrnuje témata, která komplexně rozvíjejí a utváří osobnost žáka, vedou k jeho sebepoznání a začlenění do různých společenských vztahů a vazeb a typů kolektivů v rámci struktury společnosti. Důležitou součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů.</p>							

Název předmětu	Výchova k občanství
	<p>výchova jedince k toleranci vůči odlišným národům a rasám, k respektování lidských práv, k prosazování rovnosti mužů a žen. Snaží se hledat východiska ze současných globálních problémů lidstva. Vede žáky k úctě k základním hodnotám, kterými jsou zdraví, domov, vlast, přírodní prostředí a jeho ochrana, kulturní dědictví. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem národa. Přibližuje jim existenci a působení důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Přispívá k rozvoji finanční gramotnosti žáků a k osvojení pravidel chování v běžných i rizikových situacích a při mimořádných událostech. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky.</p>
<p>Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)</p>	<p>Předmět navazuje na výuku prvouky a vlastivědy na prvním stupni. Předmět je vyučován ve všech ročnících druhého stupně. Časová dotace je jedna vyučovací hodina týdně.</p> <p>Vzdělávací obsah předmětu má komplexní charakter, skládá se z pěti složek, které se ve výuce prolínají a doplňují - Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Člověk stát a hospodářství, Člověk, stát a právo, Mezinárodní vztahy a globální svět.</p> <p>Hlavní vzdělávací cíle předmětu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků, posílení vědomí důležitosti demokracie jako hlavního principu společenského soužití • orientace ve významných okolnostech společenského života • utváření a upevňování vědomí sounáležitosti s národní, evropskou i světovou kulturou • formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života, utváření pozitivního hodnotového systému, výchova k toleranci, respekt k odlišnostem • rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci • formování vědomí odpovědnosti za vlastní život a život ostatních jedinců • vedení k sebepoznávání <p>Výuka předmětu probíhá většinou v kmenových učebnách. Při vyhledávání informací a jejich zpracování pro různé typy projektů žáci využívají školní knihovnu, čtenářský koutek, učebnu ICT, či art room. Při pořádání besed, diskusí a prezentací žáků je využívána aula s pódium, výsuvným plátnem a projekční a zvukovou aparaturou. Mezi základní vyučovací metody v předmětu sociologie patří samostatná práce, práce ve dvojici, skupinová práce, projektová výuka, metody motivační a aktivizační (diskuse,</p>

Název předmětu	Výchova k občanství
	<p>modelové situace, didaktické hry), metody prezentační (referát, společenská aktualita, prezentace na zvolené téma) a metody praktické (grafické a výtvarné činnosti).</p> <p>Výuka je v závislosti na probírané tematice doplňována o kulturně-vzdělávací programy (návštěvy významných institucí a kulturních památek, besedy se zajímavými osobnostmi, exkurze do podniků a rodinných firem, zážitkový kurz první pomoci apod.). Žáci jsou podporováni k aktivnímu spolupůsobení na chodu školy či městské části (příspěvky na webové stránky školy, školní časopis, časopis městské části, tvorba propagačních materiálů k rozličným školním akcím a jejich spoluorganizace, letáky, plakáty, postery) a k vlastní prezentaci (vystoupení na vánočním koncertě, letní slavnost).</p>
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Výchova k občanství
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<p>Kompetence k učení:</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává a třídí informace o probíraných oblastech; • zlepšuje svou orientaci v kulturních, ekonomických, politických a právních faktech, které tvoří rámec každodenního života; • tvorbou projektů a prezentacemi získává schopnost samostatně vyhledávat potřebné informace a zpracovávat je, odlišit podstatné od méně podstatného; • při práci s informacemi je veden k správnému užívání odborných termínů, znaků a symbolů; • upevňuje si své znalosti spojením s praktickými činnostmi.
	<p>Kompetence k řešení problémů:</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • metodou modelových situací chápe problémy ve svém okolí, společenských skupinách, národě, Evropě; • hledá efektivní řešení, která posuzuje z různých úhlů pohledu a pod vlivem nejrůznějších společenských aspektů; • učí se zaujímat a obhajovat své názory a postoje; • získává dovednost rozhodovat a schopnost vyrovnat se s případným neúspěchem.
	<p>Kompetence komunikativní:</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá běžná pravidla mezilidské komunikace verbální i nonverbální při společenském styku; • naslouchá promluvám druhých lidí, učí se na ně kultivovaně reagovat;

Název předmětu	Sociologie
	<ul style="list-style-type: none"> • otevřeně, ale vhodným způsobem vyjadřuje vlastní názor při respektování názoru druhých; • učí se diskutovat a prezentovat a reprezentuje svou osobu na veřejnosti.
	Kompetence sociální a personální: Žák <ul style="list-style-type: none"> • učí se spolupracovat v kolektivu a týmu, podílí se na vytváření pravidel takové práce, uplatňují svá práva, uvědomují si své povinnosti a učí se je plnit; • je aktivní při budování pozitivní atmosféry a klimatu třídy, při vytváření duševní, tělesné a sociální pohody při práci; • poskytne pomoc nebo o ni požádá; • účastní se diskusí v malé skupině i debat celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými; • rozvíjí zdravé sebevědomí, ale i dovednost realisticky zhodnotit své schopnosti; • učí se ovládat své jednání a chování tak, aby dokázal vyjádřit úctu jiným lidem, zejména rodičům, ale také aby dosáhl pocitů sebedůvěry a sebeúcty.
	Kompetence občanské: Žák <ul style="list-style-type: none"> • poznává výhody a nevýhody demokracie, rozumí význam voleb; • chápe základní principy, na nichž spočívají zákony, společenské a právní normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni; • učí se respektovat příslušníky jiných ras, náboženství a dalších minorit, upevňuje si odmítavý postoj vůči všem druhům útlaku; • upevňuje si ekologické myšlení a kladný vztah k životnímu prostředí.
	Kompetence pracovní: Žák <ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si nutnost všeobecného přehledu a celoživotního vzdělávání pro úspěšné vykonávání budoucí pracovní pozice a role; • umí vyjádřit svoji představu o budoucnosti, charakterizovat své nejbližší životní cíle a plány; • učí se realisticky zhodnotit své schopnosti; • uvědomuje si vliv dodržování pracovní kázně na kvalitu odvedené práce a na její ohodnocení.

Název předmětu	Výchova k občanství
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	<p>Vyučovací předmět Sociologie má úzký vztah ke všem ostatním vzdělávacím oblastem.</p> <p>Jazyk a jazyková komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • mateřský jazyk i cizí jazyky jako klíčová forma komunikace ve společnosti, způsob vyjadřování myšlenek, názorů, postojů • mateřský jazyk jako sjednocující prvek národního společenství • obohacování slovní zásoby žáků <p>Matematika a její aplikace</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvoj finanční gramotnosti žáků <p>Informační a komunikační technologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozitivní a negativní vliv sdělovacích prostředků a internetu na formování celkového života společnosti, ovlivňování životního stylu • schopnost orientovat se v informacích, rozlišovat věrohodné od klamavých, schopnost rozpoznat manipulativní projevy a kyberšikanu a čelit jim • využívání informačních technologií jako zdroje poznatků, inspirace, výukové programy <p>Člověk a společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • úzké propojení s obsahem předmětu Historie, poznání vývoje lidské společnosti od počátku až po současnost • vnímání kulturně-historického vývoje společnosti jako zdroje ponaučení, hledání paralel mezi minulostí a přítomností, jejich kritická analýza • obnovení a posílení úcty k tradicím, ke kulturnímu a historickému dědictví vlastního národa, budování národní hrdosti <p>Člověk a příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> • příroda jako zdroj života a životně důležitých látek • příroda jako nezbytná součást zdravého životního stylu, zdroj inspirace a energie • vědomí absolutní nutnosti ochrany životního prostředí pro další rozvoj a normální fungování naší civilizace, odpovědnost k budoucím generacím <p>Umění a kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> • umělecký prožitek jako nedílná součást komplexního rozvoje osobnosti žáka • vědomá ochrana kulturního dědictví národa • kulturní akce v procesu socializace člověka

Název předmětu	Výchova k občanství
	<p>Člověk a zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu jako součásti zdravého životního stylu • dodržování základních hygienických pravidel při sportu a pobytu v přírodě, budování zodpovědnosti za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty • respektování pravidel při sportovních činnostech, upevňování zdravých mezilidských vztahů, důležitost chování fair play • vědomí ochrany zdraví svého i ostatních, seznámení se s technikou první pomoci a s chováním v krizových a zdraví ohrožujících situacích • účast na sportovních akcích spojených s charitativními projekty <p>Člověk a svět práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • pochopení důležitosti vzdělání pro budoucí uplatnění v pracovním životě • přijetí společných pravidel a norem ve školním kolektivu, význam tolerance a spolupráce jako hlavních zásad pracovního kolektivu • příprava na budoucí povolání (vyhledávání informací, prezentace, skupinové činnosti, diskuse, modelové situace)
Způsob hodnocení žáků	<p>Pravidla hodnocení a klasifikace žáků 2. stupně ve vyučovacím předmětu Sociologie se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých dalších náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažených výstupů školního vzdělávacího programu pro předmět Výchova k občanství. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků. • Systém hodnocení žáků je nastavený tak, aby vedl k formování žákovy osobnosti v oblasti jeho občanských postojů (smysl pro právo a spravedlnost, demokratický přístup) a povahových vlastností (odvaha, odpovědnost, schopnost sebereflexe, vytrvalost). • Žáci jsou průběžně hodnoceni známkou na klasické škále 1 – 5 (1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatečný, 5 – nedostatečný), známka může být doplněna hodnocením přístupu A - E • Hodnocení přístupu písmeny A - E označuje žákův přístup k předmětu a zahrnuje pozornost a aktivitu v hodinách, domácí přípravu, práci ve dvojicích či skupinách, domácí úkoly a kvalitu jejich

Název předmětu	Výchova k občanství
	<p>zpracování, samostatnost při řešení úkolů.</p> <ul style="list-style-type: none"> Podklady pro hodnocení a klasifikaci žáků se získávají následujícími metodami a prostředky: <ul style="list-style-type: none"> a. soustavné pozorování žáka, jeho výkonů a jeho připravenosti na výuku; b. posuzování získaných znalostí (vědomostní testy) a předváděných dovedností (referát, prezentace, kulturní aktualita, řízená diskuse); c. analýzy výsledků činnosti žáka (samostatná a skupinová práce, tvořivost, domácí úkoly, aktivita); Hodnocení na pololetní a závěrečné vysvědčení je vyjádřeno známkou na klasické škále 1–5 a hodnocením přístupu písmeny A - E. Zákonní zástupci jsou o hodnocení a klasifikaci žáků informováni pravidelně a průběžně v elektronickém systému Bakaláři, případně při osobním setkání.

Výchova k občanství	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence občanské Kompetence pracovní 	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Orientuje se v jednotlivých státních symbolech, vnímá je jako prvek národního sjednocení a zároveň odlišení od jiných států. Ví, jak vypadají, kde a jak se používají. Je na ně náležitě hrdý a uvědomuje si, že se vědomě neničí.	<p>Státní symboly – státní vlajka, vlajka prezidenta republiky, velký a malý státní znak, hymna ČR, státní pečeť, státní barvy, korunovační klenoty</p> <p>Česká republika – demokratický právní stát (moc zákonodárná, moc výkonná, moc soudní)</p>
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Chápe vlastenectví jako oddanost zemi, v níž se člověk narodil, vyrostl, žije v ní a je jeho domovem. Dokáže ho odlišit od projevů vypjaté formy nacionalismu. Rozumí, co jsou to tradice a zvyky národa a proč je důležité je udržovat a podporovat. Rozpozná jednotlivé útvary	<p>Má vlast – život v regionech</p> <p>Má vlast – kolik řečí znáš</p>

Výchova k občanství	6. ročník	
	národního jazyka, chápe užívání nářečí v různých regionech.	
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Ovládá základní údaje a události z historie své země, vnímá jednotlivé vývojové souvislosti. Zná hlavní město a jeho důležité památky, stejně jako hodnotné kulturní památky z různých regionů naší vlasti. Je seznámen se všemi prezidenty a zná mnohé významné osobnosti kulturního, společenského, politického, vědeckého či sportovního života.	Z historie – v hlubinách dávných časů
		Z historie – významné osobnosti, naši prezidenti
		Stověžatá Praha
VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	Dokáže vnímat krizovou situaci, promýšlí možnosti řešení a spolupráce, zná zásady první pomoci.	První pomoc – prevence úrazů, stavy ohrožující život, zásady první pomoci, důležitá telefonní čísla
VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	Zná základní lidská práva, uvědomuje si povinnosti vyplývající z rolí člověka. Vysvětlí význam přátelství a spolupráce. Koriguje své projevy v oblasti chování a komunikace vhodně pro různé životní situace.	Miniúvod do lidských práv – zákony jako pravidla, která lidi chrání
		Lidská práva, práva dětí
VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Je si vědom odlišností, pracuje na budování tolerance a respektu. Zaujímá aktivní postoje proti projevům netolerance.	Miniúvod do lidských práv – všichni jsme lidé (člověk jako individualita, odlišnosti, podobnosti)
VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	Uvede příklady lidské nesnášenlivosti, rozpozná a popíše netolerantní chování.	Moje práva – tvoje práva (konflikt a způsoby jeho řešení)
VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti		
VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Dokáže vysvětlit pojmy domov, obec, vlast, Evropa, svět. Dokáže vyjádřit vztah k místu, kde žije.	Domov – místo, kde žijeme, obec, životní prostředí
VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte.	Rodinný život - role členů rodiny, příbuzenské vztahy, manželství, děti, vztahy v rodině, rodinné problémy, hospodaření rodiny

ŠVP pro 2. stupeň KRÁLOVSKOU CESTOU K VĚDĚNÍ

Výchova k občanství	6. ročník	
	Rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení.	Rodina jako ostrov bezpečí, rodina jako vzor a příklad Když vlastní rodina chybí, úplná a neúplná rodina
VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Uvědomuje si význam vzdělání, společných pravidel a norem ve školním kolektivu. Zná zásady efektivního učení.	Život ve škole – škola základ života, systém našeho školství Život ve škole – školní pravidla (školní řád) Život ve škole – umění učit se (plánování, organizace práce, pracovní metody, odpočinek)
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Chápe závislost člověka na přírodě v návaznosti na vegetační cyklus přírody. Orientuje se v typech a historii vývoje kalendáře. Umí jmenovat a vyhledat významné dny a svátky, dokáže je spojit se zvyky a tradicemi.	Člověk v rytmu času – čas nezastavíš (hodiny), cyklus přírody (kalendář)
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Uvědomuje si význam vhodného chování, tolerance a spolupráce mezi lidmi.	Kamarádství, přátelství, láska
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Pracuje na formování osobnostních vlastností, uvědomuje si důležitost vůle při dosahování vytýčených cílů a překonávání překážek.	Život ve škole – vyrovnání se s problémy
VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Dokáže objasnit nebezpečí spojená s krizovými situacemi, posoudí možné následky, navrhuje konstruktivní řešení, umí překonat strach a vyhledat pomoc při odhalení šikany či jakékoli krize vlastní či ve svém okolí.	Osobní bezpečí – způsoby chování v krizových situacích Šikana a její formy, kyberšikana, způsoby řešení Dětská krizová centra a linky důvěry
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
získávání praktických dovedností spjatých s probíranými tématy lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
podobnosti a odlišnosti lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		

Výchova k občanství	6. ročník	
vnitřní svět člověka, osobní rozvoj		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
výchova demokratického občana se realizuje především v těchto oblastech – principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů účast jednotlivců na společenském a politickém životě demokratické společnosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
prohlubování porozumění klíčovými historickými a politickými událostmi, které ovlivnily vývoj Evropy i světa a měly podstatný význam pro evropskou integraci začlenění České republiky do integračního procesu rozvoj vědomí evropské identity při respektování identity národní sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropském a globálním měřítku		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
seznamování žáků s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami vnímání vlastní kulturní identity, národních tradic a hodnot seznámení majoritní většiny se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, schopnost chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory, zvyky posilování kvalitních mezilidských vztahů ve školním prostředí mezi žáky navzájem, mezi žáky a učiteli, školou a rodinou škola jako bezpečné prostředí, budování vzájemné tolerance, odstraňování nepřátelství a předsudků		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
vnímání existence environmentálních problémů pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti, vytvoření pocitu odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti schopnost komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska vedení žáků k aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí formování vhodného životního stylu a hodnotové orientace žáků		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
snaha vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti kritický odstup od mediálních sdělení, schopnost rozpoznat informační kvalitu (význam, věrohodnost zprávy, klamavá reklama)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
médiá jako sociální instituce, která se podílí na utváření podob a hodnot moderní doby získávání základních dovedností, které se týkají působení médií na lidskou společnost		

ŠVP pro 2. stupeň KRÁLOVSKOU CESTOU K VĚDĚNÍ

Výchova k občanství	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence občanské Kompetence pracovní 	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Uvědomuje si, že člověk je po celý život součástí lidské společnosti a s ostatními lidmi je spojen určitými vazbami.	Život mezi lidmi - patříme k lidem Společenské a sociální skupiny - rodina, škola, mezi vrstevníky
VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Uplatňuje vhodné způsoby chování v různých životních situacích, nenásilným způsobem řeší případné konflikty, vhodně volí způsob komunikace.	Komunikace verbální i neverbální, komunikace v rodině
VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Vnímá existenci médií jako každodenní součásti života člověka, uvědomuje si sílu jejich vlivu na vývoj člověka jako jednotlivce i celé společnosti.	Média - obecná charakteristika, jejich působení
VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	Rozumí základním pojmům, dokáže vysvětlit obsah pojmu kultura.	Kultura – obecná charakteristika
		Rozdíl pojmů kultura a umění, vnímání krásy
		Kam za kulturou
VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	Rozumí pojmům duchovní kultura, víra, náboženství.	Víra a náboženství, nejstarší formy náboženství
VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	Respektuje kulturní zvláštnosti, odlišné názory, způsoby chování a myšlení.	Slušnost pro každý den – zdravení, představování, oslovení
		Jiný kraj, jiný mrav
VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	Ví o existenci globálních problémů současné společnosti. Aktivně přistupuje k ochraně životního prostředí, uvědomuje si nutnost ochrany přírodního a kulturního bohatství.	Ochrana přírodního a kulturního bohatství
		Zachraňme zemi (zeleň, voda – základ života, třídění odpadu)
		Přírodní a kulturní bohatství – krásy naší země

ŠVP pro 2. stupeň KRÁLOVSKOU CESTOU K VĚDĚNÍ

VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	Dokáže popsat lokální problémy, podílí se na ochraně životního prostředí ve své zemi, obci, regionu, uvědomuje si nutnost ochrany přírodního a kulturního bohatství.	Architektonické styly
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Rozumí pojmu vlastnictví. Dokáže pojmenovat opravdu důležité životní potřeby. Své vlastní potřeby uspokojuje přiměřeně s ohledem na druhé.	Naše potřeby (pyramida potřeb, základní potřeby) Mít nebo být? – žebříček hodnot, životní úroveň
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Respektuje cizí majetek, dobře využívá a chrání majetek vlastní.	Majetek a vlastnictví (majetek hmotný a nehmotný)
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Zná znaky státu, rozlišuje různé formy státních zřízení.	Stát – formy státu
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Charakterizuje principy demokracie.	Cesta k demokracii
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Uvědomuje si vlastní spoluzodpovědnost na fungování státu, smysl a důležitost voleb. Účastní se veřejného života.	Začlenění se do veřejného života Volby parlamentní, prezidentské, komunální, do Evropského parlamentu
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Uvědomuje si potřebu vzájemné spolupráce mezi zeměmi, zajímá se o dění ve světě.	Svět kolem nás – spolupráce mezi zeměmi Evropy
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Vnímá rozdíly mezi obyvateli jednotlivých zemí, nepovažuje je za důvod k nepřátelství.	Tolerance k národním menšinám
VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	Jmenuje některé významné mezinárodní organizace, chápe smysl jejich existence.	Mezinárodní organizace a aliance
VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	Uvědomuje si důležitost vhodných modelů chování člověka, spolupráce s ostatními občany i spolupráce mezi státy při mimořádných událostech.	Ochrana obyvatel za mimořádných událostí

Výchova k občanství	7. ročník	
VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	Rozpozná šikanu, nebojí se na ni upozornit, dokáže jí čelit.	Skupina vrstevníků a násilí Agresoři a oběti
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu	Zná základní lidská práva a uplatňuje je v reálných situacích. Posuzuje svá vlastní práva a respektuje práva jiných. Uvědomuje si nutnost ochrany lidských práv.	Lidská práva v dokumentech Rovnost a nerovnost, svoboda a autorita, morálka a mravnost Všeobecná deklarace lidských práv
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
vnímání existence environmentálních problémů pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti, vytvoření pocitu odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti schopnost komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska vedení žáků k aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí formování vhodného životního stylu a hodnotové orientace žáků		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
médiá jako sociální instituce, která se podílí na utváření podob a hodnot moderní doby získávání základních dovedností, které se týkají působení médií na lidskou společnost		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
snaha vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti kritický odstup od mediálních sdělení, schopnost rozpoznat informační kvalitu (význam, věrohodnost zprávy, klamavá reklama)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
seznamování žáků s rozmanitostmi různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami vnímání vlastní kulturní identity, národních tradic a hodnot seznámení majoritní většiny se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, schopnost chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory, zvyky posilování kvalitních mezilidských vztahů ve školním prostředí mezi žáky navzájem, mezi žáky a učiteli, školou a rodinou škola jako bezpečné prostředí, budování vzájemné tolerance, odstraňování nepřátelství a předsudků		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		

Výchova k občanství	7. ročník	
získávání praktických dovedností spjatých s probíranými tématy		
lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
podobnosti a odlišnosti lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
vnitřní svět člověka, osobní rozvoj		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
výchova demokratického občana se realizuje především v těchto oblastech – principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva		
schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů		
účast jednotlivců na společenském a politickém životě demokratické společnosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
prohlubování porozumění klíčovým historickým a politickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy i světa a měly podstatný význam pro evropskou integraci		
začlenění České republiky do integračního procesu		
rozvoj vědomí evropské identity při respektování identity národní		
sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropském a globálním měřítku		

Sociologie	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence občanské Kompetence pracovní 	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Uvědomuje si vývojové změny fyzické, psychické a sociální, vnímá vliv prožitých událostí na formování osobnosti.	Osobnost – jaký jsem člověk?

Výchova k občanství	8. ročník	
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Dokáže pojmenovat hlavní znaky jednotlivých vývojových období. Uvědomuje si význam motivace pro dosahování dobrých výsledků.	Životní etapy (puberta)
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Učí se usměrňovat své charakterové a volní vlastnosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	Moje já, jaký jsem, co dokážu
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Chápe základní pojmy z oblasti psychických procesů a stavů. Dokáže vysvětlit pojmy vjem, smyslové vnímání, city.	Psychické procesy a stavy - poznávání a vnímání, představy a fantazie, pesimismus, optimismus, realismus
		Prožívání citů
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Využívá poznatků při vlastním učení. Hledá nové způsoby řešení problémů. Zná svůj typ paměti, procvičuje různé druhy paměti.	Myšlení, paměť, zapomínání
VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	Chápe postavení člověka v síti sociálních vazeb, rozumí pojmu asertivní chování, dokáže se vyjadřovat a prosazovat formou přiměřenou situaci.	Člověk v sociálních vztazích
		Schopnost se prosadit
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Učí se zvládat stresové situace, zamýšlí se nad způsoby řešení konfliktů, dokáže potlačit své emoce. Pečuje o své zdraví po stránce duševní i tělesné.	Stres a jeho formy, příčiny, následky, způsoby boje se stresem
		Konflikt a jeho řešení
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	Dokáže porovnat dnešní život a život v minulosti. Popíše a vysvětlí základní funkce a principy dělby práce. Popíše vývoj výroby a výrobní proces, uvědomuje si důležitost vzájemné spolupráce.	Hospodaření
		Dělba práce
		Lidské potřeby

ŠVP pro 2. stupeň KRÁLOVSKOU CESTOU K VĚDĚNÍ

Výchova k občanství	8. ročník	
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Dokáže vysvětlit podstatu fungování trhu zboží a trhu práce. Uvědomuje si propojenost firem a domácností. Rozumí procesu tvorby ceny. Dokáže porovnat cenu a kvalitu zboží.	Fungování trhu, poptávka, nabídka
VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti		Peníze – historie, jejich funkce, typy plateb, cena, náklady, zisk
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Rozumí základním pojmům z bankovníctví, chápe funkci banky jako instituce. Ví, co je to bankovní účet a platební karta.	Banka, bankovní účet, platební karta
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít		
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	Uvědomuje si význam práce jako hlavního zdroje příjmů.	Práce jako hlavní zdroj příjmu
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	Dokáže vysvětlit rozdíl mezi právními a morálními normami. Chápe význam dodržování pravidel v životě člověka, v třídním kolektivu, jejich nutnost pro fungování společnosti.	Právní minimum
		Pravidla kolem nás, morální (etické) normy
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	Dokáže vysvětlit pojmy právní vztah, právní řád, právní odpověď, rozlišuje účastníky právních vztahů.	Právní systém – právní norma, právní předpis, právní odpověď
VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci		Právní vztahy – osoba fyzická, osoba právnická, typy právních vztahů (kupní smlouva, peněžní půjčka, uzavření manželství)

Výchova k občanství	8. ročník	
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Uvědomuje si důležitost Ústavy ČR jako nejvyššího právního předpisu. Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání.	Základy práva v České republice
		Ústavní zákony – Ústava České republiky
		Státní symboly
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Dokáže přiměřeně prosazovat svá práva a respektovat při tom práva druhých.	Listina základních práv a svobod
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Rozlišuje moc zákonodárnou, výkonnou a soudní, zná státní orgány a jejich pravomoci.	Moc zákonodárná – parlament (poslanecká sněmovna, senát), legislativní proces
		Moc výkonná – prezident ČR, vláda ČR, ministerstva
		Moc soudní – soudy ČR, typy soudních řízení (občanskoprávní, trestněprávní, správněprávní), účastníci řízení
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Chápe základní pojmy z oblasti politiky, orientuje se v politickém spektru, rozlišuje základní principy levicových a pravicových politických stran.	Politika – politické strany, politické spektrum (levice, střed, pravice), volební kampaň
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Zná základní orgány Evropské unie a jejich funkce, zajímá se o aktuální dění v EU.	Evropská unie a právo – základní orgány Evropské unie, soudní ochrana v rámci Evropské unie
VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích		
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
vnímání existence environmentálních problémů		
pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti, vytvoření pocitu odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti		
schopnost komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska vedení žáků k aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí		
formování vhodného životního stylu a hodnotové orientace žáků		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		

Výchova k občanství	8. ročník	
média jako sociální instituce, která se podílí na utváření podob a hodnot moderní doby		
získávání základních dovedností, které se týkají působení médií na lidskou společnost		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
snaha vybavit žáka základní úrovni mediální gramotnosti		
kritický odstup od mediálních sdělení, schopnost rozpoznat informační kvalitu (význam, věrohodnost zprávy, klamavá reklama)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
seznamování žáků s rozmanitostmi různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami		
vnímání vlastní kulturní identity, národních tradic a hodnot		
seznámení majoritní většiny se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, schopnost chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory, zvyky		
posilování kvalitních mezilidských vztahů ve školním prostředí mezi žáky navzájem, mezi žáky a učiteli, školou a rodinou		
škola jako bezpečné prostředí, budování vzájemné tolerance, odstraňování nepřátelství a předsudků		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
získávání praktických dovedností spjatých s probíranými tématy		
lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
podobnosti a odlišnosti lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
vnitřní svět člověka, osobní rozvoj		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
výchova demokratického občana se realizuje především v těchto oblastech – principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva		
schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů		
účast jednotlivců na společenském a politickém životě demokratické společnosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
prohlubování porozumění klíčovým historickým a politickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy i světa a měly podstatný význam pro evropskou integraci		
začlenění České republiky do integračního procesu		
rozvoj vědomí evropské identity při respektování identity národní		
sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropském a globálním měřítku		

Výchova k občanství	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence občanské Kompetence pracovní 	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo
VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích. Konflikty řeší nenásilným způsobem. Uvědomuje si nutnost občanských aktivit a zapojení se do společenského života v rámci obce, státu, Evropské unie.	Občanství – kam patřím, kde jsem doma Občanem své obce, svého státu, Evropské unie Aktivní občan jako základní prvek demokratického systému
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Vysvětlí role členů rodiny, jmenuje hodnoty důležité pro rodinné soužití – láska a porozumění. Dokáže posoudit kvality rodičů a jejich předpoklady pro výchovu dětí. Zná hlavní zásady hospodaření rodiny.	Rodina a zákony – rodina, rodiče a děti, manželství, registrované partnerství, společné jmění, předmanželská smlouva
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Posoudí možné příčiny krizí v rodině, včetně rozvodu, a hledá vhodná řešení. Odsuzuje domácí násilí, hledá možnosti prevence.	Rozvod z pohledu dítěte
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních cílů. Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. Prokáže schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	Volba povolání – správná volba, specifika jednotlivých povolání Brigáda jako první zaměstnání, brigáda a právo Pracovní smlouva – pracovní poměr, zákoník práce
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	Vyjmenuje základní zdroje příjmů a hlavní položky výdajů v rámci rodiny. Chápe pojem rodinný rozpočet, vyzná se v základních typech plateb.	Hospodaření v rámci rodiny – reálné možnosti dle výše příjmu, rodinný rozpočet, elektronické bankovníctví, trvalý příkaz, půjčka, úrok

ŠVP pro 2. stupeň KRÁLOVSKOU CESTOU K VĚDĚNÍ

VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	Vysvětlí, jakou funkci plní banky a které služby občanům nabízejí.	Banky a bankovníctví – Česká národní banka
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu		
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Rozlišuje pojmy zaměstnanec a podnikatel, zná hlavní podmínky a pravidla podnikání i jeho výhody a nevýhody.	Podnikání – podnikatel, živnostenský úřad, živnostenské oprávnění, obchodní rejstřík, IČO, výhody a úskalí podnikání
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	Rozumí pojmům příjmy a výdaje státu. Vyjmenuje základní typy daní a uvede příklady dávek a příspěvků pro občany, které jsou součástí sociálního systému.	Hospodaření
		Stát a národní hospodářství, státní rozpočet, daňový systém
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	Zná základní lidská práva a uplatňuje je v reálných situacích. Posuzuje svá vlastní práva a práva jiných a respektuje je. Uvědomuje si nutnost ochrany lidských práv.	Systém sociálního zabezpečení
		Občan a právo
		Odvětví práva v České republice
		Občanské právo v systému práva
		Vlastnictví, vlastnická práva, ochrana majetku, pojištění
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství		Smlouvy jako nejčastější právní jednání, kupní smlouva, reklamace
VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci		Náhrada škody
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů		Orgány právní ochrany a sankce (soudy, soudní exekutoři, státní zastupitelství, policie, advokáti, notáři)

Výchova k občanství	9. ročník	
	život občanů. Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.	Správní řízení - státní úřady a jejich rozhodovací práva
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování. Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady. Rozpozná korupční jednání. Rozumí činnosti orgánů právní ochrany občanů, spolupracuje při postihování trestných činů.	Přestupky – charakteristika, způsob projednávání a nápravy
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání		Trestní právo – trestné činy, trestní zákoník
		Trestní právo - mladiství a děti mladší 15 let, trestní odpovědnost
		Trestní řízení – podezřelý, obžalovaný, obviněný, odsouzený, zproštěný obžaloby
		Občanské soudní řízení – majetkové, pracovní, rodinné spory
VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	Rozumí pojmu globalizace, uvede příklady, jmenuje klady a zápory. Pojmenuje největší globální problémy současnosti, zná jejich příčiny, je si vědom možných důsledků pro život lidstva.	Globalizovaný svět – globální problémy (chudoba, vzdělání, zdraví, nárůst populace, světový obchod, globální bezpečnost, dětská práce, životní prostředí)
VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva		Rozvojové cíle tisíciletí
VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů. Vnímá nebezpečí mezinárodního terorismu i pro občany České republiky, uvědomuje si důležitost zajišťování obrany státu. Uvede příklady možných způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni (v obci, v regionu) i možná zapojení člověka jako jednotlivce.	Role České republiky při řešení globálních problémů
VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru		Nebezpečí terorismu
		Role jednotlivce při řešení globálních problémů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
vnímání existence environmentálních problémů		
pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti, vytvoření pocitu odpovědnosti současné generace za život v budoucnosti		
schopnost komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska vedení žáků k aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí		

Výchova k občanství	9. ročník	
formování vhodného životního stylu a hodnotové orientace žáků		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
médiá jako sociální instituce, která se podílí na utváření podob a hodnot moderní doby		
získávání základních dovedností, které se týkají působení médií na lidskou společnost		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
snaha vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti		
kritický odstup od mediálních sdělení, schopnost rozpoznat informační kvalitu (význam, věrohodnost zprávy, klamavá reklama)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
seznamování žáků s rozmanitostmi různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami		
vnímání vlastní kulturní identity, národních tradic a hodnot		
seznámení majoritní většiny se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, schopnost chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory, zvyky		
posilování kvalitních mezilidských vztahů ve školním prostředí mezi žáky navzájem, mezi žáky a učiteli, školou a rodinou		
škola jako bezpečné prostředí, budování vzájemné tolerance, odstraňování nepřátelství a předsudků		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
získávání praktických dovedností spjatých s probíranými tématy		
lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
podobnosti a odlišnosti lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
vnitřní svět člověka, osobní rozvoj		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
výchova demokratického občana se realizuje především v těchto oblastech – principy demokracie a demokratického rozhodování a řízení, lidská a občanská práva		
schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů		
účast jednotlivců na společenském a politickém životě demokratické společnosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
prohlubování porozumění klíčovým historickým a politickým událostem, které ovlivnily vývoj Evropy i světa a měly podstatný význam pro evropskou integraci		
začlenění České republiky do integračního procesu		

Výchova k občanství	9. ročník	
rozvoj vědomí evropské identity při respektování identity národní sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropském a globálním měřítku		